

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

PREDSJEDNIK

Den Haag, 7. lipnja 2012.

Obraćanje Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda
Predsjednik Theodor Meron
Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju
7. lipnja 2012.

Gospodine predsjedniče, vaše ekscelencije, dame i gospodo:

Čast mi je stupiti danas pred vas kako bih vam predstavio napredak Međunarodnog suda u okončanju njegovog mandata, kao što je navedeno u pismenom izvještaju koji je nedavno podnesen Vijeću.

Zadovoljstvo mi je što vas mogu izvijestiti da je Međunarodni sud postigao veliki napredak u provedbi svoje Strategije okončanja rada i omogućavanju glatkog prijelaza na Međunarodni rezidualni mehanizam za kaznene sudove. Reforme su provedene u više područja i već imaju pozitivan učinak na brzinu našeg rada, a da se pri tom ne ugrožava zakonitost sudskog postupka.

Istovremeno, Međunarodni sud se i dalje suočava s ozbiljnim izazovima, posebno u vezi s odlaskom osoblja: dragocjeni zaposlenici koji su na sudu radili niz godina nastavljaju odlaziti na sigurnija radna mjesta. Uz to, naše pripreme za prijelaz na Rezidualni mehanizam zahtijevaju rješavanje mnoštva novih praktičnih i pravnih pitanja.

Kao što je objašnjeno u mojem izvještaju podnesenom 23. svibnja, predviđa se da će većina suđenja koja su u toku pred Međunarodnim sudom završiti uskoro. Od osam suđenja koja su trenutačno u toku, očekuje se da će pet biti završeno do prosinca 2012. Međutim, druga suđenja, uključujući suđenja nedavno uhićenim optuženicima – naime Karadžiću, Mladiću i Hadžiću – trajat će duže prije no što budu završena i predviđa se da suđenja Mladiću i Hadžiću mogu potrajati i nakon navedenog datuma okončanja rada u prosincu 2014. Budite uvjereni da su sudska vijeća koja sude u ovim predmetima i dalje usredotočena na inovativne prakse za minimiziranje potencijalnih kašnjenja, a da se pritom u potpunosti štite prava optuženih.

U vezi s tim, želim napomenuti da je zahvaljujući mjerama učinkovitosti usvojenim u predraspravnim postupcima, predmet protiv Mladića počeo 16. svibnja 2012., tj. šest mjeseci prije datuma početka predviđenog u izvještaju podnesenom Vijeću u studenom prošle godine. I premda je došlo do kratkog prekida suđenja zbog propusta u objelodanjivanju materijala, nije vjerojatno da će to kašnjenje znatno utjecati na napredak suđenja. Suđenje Hadžiću treba početi u listopadu 2012, tj. tri mjeseca ranije nego što je predviđeno u prijašnjem izvještaju. Prigodom mojeg posljednjeg obraćanja Vijeću, zagovarao sam dodjeljivanje predmeta zbog nepoštivanja suda sucima *ad litem*. Cilj te reforme bio je smanjenje tereta koji pada na naše stalne suce, od kojih su neki bili primorani baviti se s čak do osam predmeta nepoštivanja suda uz dva predmeta ratnih zločina. Želio bih izraziti veliku zahvalnost Vijeću na podršci za ovu reformu, i zadovoljstvo mi je izvijestiti da je takvo dodjeljivanje predmeta zbog nepoštivanja suda

www.icty.org

Follow the ICTY on [Twitter](#) and [YouTube](#)

Office of the Prosecutor

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-8958

jedan od faktora koji su omogućili da predmeti poput npr. predmeta Hadžić budu spremni za suđenje ranije nego što je to prije bilo predviđeno.

Žalbeno vijeće Međunarodnog suda također postiže veliki napredak u završavanju predmeta u žalbenom postupku. Na primjere, zahvaljujući usvajanju inovativnih mjera, rasprava u žalbenom postupku u predmetu protiv Gotovine i Markača održana je više od devet mjeseci ranije nego što je to prije bilo predviđeno. Isto tako i pripreme u žalbenom postupku u predmetu Perišić vrlo brzo napreduju. I dok je u ovim predmetima postignut veliki napredak, složenost pitanja u jednom od predmeta koji obuhvaćaju više optuženih, zajedno s pitanjima prevođenja i osoblja, uzrokovala je znatna kašnjenja u tom predmetu. Sudsko vijeće u tom predmetu poduzima sve moguće mjere kako bi se kašnjenje umanjilo.

Što se tiče potencijalnih budućih žalbenih postupaka, predviđa se da će žalbeni postupci u predmetima nedavno uhićenih optuženika - Karadžića, Mladića i Hadžića - biti u nadležnosti Rezidualnog mehanizma.

Želio bih da Vijeće sigurnosti obrati posebnu pažnju na predmete protiv Tolimira, i protiv Prlića i dr., u kojima se prvostupanjske presude očekuju do kraja ove godine, te na predmet protiv Šešelja, u kojem se prvostupanjska presuda sada očekuje do ožujka 2013. Kao što se možda sjećate, prigodom mojeg posljednjeg obraćanja Vijeću sigurnosti, izvijestio sam o mjerama koje sam usvojio kako bi se vrijeme prevođenja u ovim predmetima smanjilo za 50%. Te su mjere još na snazi, ali nepredviđeni zastoji u samim suđenjima odgodili su izdavanje odgovarajućih prvostupanjskih presuda. Rezultat toga je da je moguće - ovisno o tome kad će prvostupanjske presude biti izrečene i proceduralnih mjera strana u postupku - da žalbeni postupci u nekom ili u sva tri spomenuta predmeta potpadnu pod nadležnost Rezidualnog mehanizma, premda je vrijeme potrebno za prevođenje dramatično smanjeno. Međutim, ako žalbe u tim predmetima budu podnesene Žalbenom vijeću MKSJ-a, to bi, na temelju trenutanih predviđanja, rezultiralo time da Žalbeno vijeće MKSJ-a i Žalbeno vijeće Rezidualnog mehanizma rade u tandemu do 2016.

Premda su faktori koji dovode do ovih zastoja često izvan moje kontrole, uvjeravam zemlje članice Vijeća da poduzimam sve moguće mjere u skladu s načelima zakonitosti postupka i sudske neovisnosti kako bih osigurao da ovi predmeti budu završeni - uključujući i potrebne prijevode - što je prije moguće.

Još jedna reforma koja je koristila Međunarodnom sudu tijekom razdoblja za koje se podnosi izvještaj jest odobravanje izuzetka od odluke Ureda za upravljanje ljudskim resursima Ujedinjenih naroda o zabrani izravnog zapošljavanja stažista. Ukidanje te zabrane već je omogućilo Međunarodnom sudu da poduzme korake koji ublažavaju učinke odlaska osoblja u određenim predmetima. I dok je Međunarodni sud iznimno zahvalan za podršku koju je dobio za ovu reformu tijekom mojeg prijašnjeg posjeta Vijeću, moram naglasiti da ova mjera nije panaceja. Iznimno iskusno i dragocjeno osoblje i dalje napušta Međunarodni sud u sve većem broju, a Međunarodni sud je slabo napredovao u osiguravanju potpore za razne mjere zadržavanja osoblja koje je predočio Ujedinjenim narodima prije više od pola desetljeća. Kao što je navedeno u mojem izvještaju, zastoji u nekoliko predmeta u toku mogu se izravno pripisati odlasku osoblja.

S obzirom na takvu realnost, nažalost, Međunarodni sud samo može nastojati da osigura da odlasci osoblja ne utječu prekomjerno na Strategiju okončanja rada Međunarodnog suda i ne polože pretežak teret na preostalo osoblje, čiji su iznimna predanost, marljivost i talent presudni za daljnju uspješnost Međunarodnog suda.

Sad ću se osvrnuti na napredak Međunarodnog suda u pripremi za prijelaz na Rezidualni mehanizam.

Zadovoljstvo mi je što mogu izvijestiti Vijeće da se tranzicija odvija glatko, velikim dijelom zahvaljujući tajniku Rezidualnog mehanizma i MKSR-a i tajniku MKSR-a.

U skladu s rezolucijom Vijeća Sigurnosti 1966 (2010), Rezidualni mehanizam započet će s radom 1. srpnja 2012., otvorenjem ogranka Mehanizma u Arushi. U pripremama za ovu prekretnicu, poduzeli smo više važnih koraka, uključujući polaganje zakletve svih sudaca. Također smo sucima na razmatranje dostavili nacrt Pravilnika o postupku i dokazima, i očekujem da će Pravilnik biti usvojen bez odgode. Tako smo, zahvaljujući konstruktivnoj suradnji mojih kolega, uspjeli završiti postupak polaganja zakletve sudaca te se nadamo ekspeditivnom usvajanju Pravilnika. Napominjem da smo primjenjujući inovativne procedure kako bismo obavili ove zadatke, sačuvali resurse Ujedinjenih naroda u najvećoj mogućoj mjeri. Također objavljujemo oglase za nepopunjena radna mjesta kako bismo zaposlili potrebno osoblje, i želim izraziti svoju zahvalnost Uredu za upravljanje ljudskim resursima na tome što je ovlastio tajnika Suda da prebaci više članova osoblja Međunarodnog suda i MKSR-a u Mehanizam putem transparentnog postupka zapošljavanja - te su na taj način izbjegnuti zastoji koji su katkad posljedica UN-ovog sustava zapošljavanja Inspira.

Početak svibnja, sazvan je prvi sastanak Koordinacijskog vijeća najviših dužnosnika Rezidualnog mehanizma u Arushi, a nakon njega uslijedio je zajednički sastanak Koordinacijskog vijeća između najviših dužnosnika Mehanizma i dužnosnika MKSR-a. Ovi su nam sastanci omogućili da donesemo više bitnih odluka u vezi s urednim prijenosom funkcija MKSR-a na Mehanizam, kao što je praćenje predmeta koji su proslijeđeni nacionalnim sudovima.

Zahvaljujući ovim pripremama, Rezidualni mehanizam će 1. srpnja 2012. biti spreman preuzeti nadležnost nad svim sudskim i tužiteljskim funkcijama navedenim u rezoluciji Vijeća sigurnosti 1966 u vezi s MKSR-om, uključujući zaštitu žrtava i svjedoka, traganje za bjeguncima, provođenje kazni, postupke zbog nepoštivanja suda, te praćenje predmeta koji su proslijeđeni u skladu s pravilom 11*bis*.

Osim toga, kao što zemlje članice Vijeća već znaju, Rezidualni mehanizam će možda uskoro biti pozvan da provede svoju nadležnost nad žalbenim postupcima, ako ih bude, u najviše tri predmeta MKSR-a u kojima su prvostupanjski postupci nedavno odgođeni. Žalbeni postupci u ovim predmetima, koji su izvorno bili pokriveni proračunom MKSR-a, zahtijevat će dodjeljivanje jednog žalbenog sudskog vijeća sastavljenog od sudaca Rezidualnog mehanizma te podršku pravnog i administrativnog osoblja. Oni će stoga imati financijske posljedice za Rezidualni mehanizam koje ranije nisu bile predviđene. Sada se pokazalo da neće biti nekih drugih aktivnosti za koje su bila predviđena sredstva u proračunu Rezidualnog mehanizma, pa sredstva predviđena za njih mogu stoga biti iskorištena za podršku žalbenim postupcima, ako ih bude, u ova tri predmeta MKSR-a. Ipak, ukupni trošak za Ujedinjene narode bit će viši nego što je ranije predviđeno.

Naposljetku, u skladu s rezolucijom Vijeća sigurnosti 1966, Međunarodni sud nastavlja rad sa zemljama biše Jugoslavije kako bi se omogućilo uspostavljanje Informacijskih centara u regiji. Tijekom razdoblja na koje se odnosi ovaj izvještaj, Hrvatska je obavijestila Međunarodni sud o svojem opredjeljenju za uspostavu takvog centra i o tome da je odredila zgradu u tu svrhu. Bošnjački i hrvatski članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine također su nedavno izrazili svoju podršku za uspostavu informacijskih centara u Sarajevu. Međunarodni sud trenutačno surađuje s partnerskim organizacijama, uključujući UNDP, UNICRI i Vladu Švicarske, kako bi projekt prešao u sljedeći stadij. Međunarodni sud još čeka obavijest Vlade Srbije o tome želi li ići dalje s uspostavom informacijskih centara na svojem teritoriju.

Razdoblje na koje se odnosi ovaj izvještaj bilo je vrijeme velike produktivnosti Međunarodnog suda, koja je dovela do bitnog napretka na putu ka okončanju njegovog

mandata. Do ovog pozitivnog razvoja događaja u velikoj je mjeri došlo zahvaljujući iznimnim naporima sudaca i osoblja Međunarodnog suda, te provedbi reformi upravljanja. Još jednom želim naglasiti velike izazove Rezidualnog mehanizma, i besprijekoran rad svih koji su bili uključeni u omogućavanje glatkog prijelaza i početka rada Mehanizma. Treba im čestitati na njihovoj predanosti.

Osnivajući Rezidualni mehanizam, Vijeće je pomoglo u osiguravanju da se zatvaranjem dva pionirska *ad hoc* međunarodna suda ponovno ne otvore vrata nekažnjivosti, bilo za one čija suđenja ili žalbeni postupci pred Međunarodnim sudom i MKSR-om neće biti završena, bilo za preostale bjegunce protiv kojih je MKSR podigao optužnice koje tek treba dovesti pred lice pravde. S Rezidualnim mehanizmom, Vijeće je također pomoglo da se osigura da se prava žrtava, svjedoka, osoba čiji su predmeti proslijeđeni nacionalnim sudovima, te osoba kojima je suđeno ili koje su proglašene krivima pred Međunarodnim sudom i MKSR-om i dalje poštuju i štite - čak i kad dva prvobitna *ad hoc* međunarodna suda prestanu djelovati.

Kreiranjem Rezidualnog mehanizma, Vijeće je također našlo način da zaštiti, i gdje god je to moguće, podijeli nezabilježen obim jurisprudencije, dokaznog materijala, i drugih historijskih zapisa Međunarodnog suda i MKSR-a s generacijama koje dolaze.

Ukratko, uspjeh Rezidualnog mehanizma nije važan samo za tu instituciju - učinkovitost Rezidualnog mehanizma također je presudna za očuvanje neprocjenjive ostavštine samog Međunarodnog suda.

U ime Međunarodnog suda, zahvaljujem Vijeću na trajnoj podršci i opredjeljenju da osigura da najbolje tradicije međunarodne kaznene pravde - koje je Međunarodni sud pomagao definirati tijekom gotovo dva desetljeća - i dalje žive.

###